

**The Musician (*Zakir/ Imam Cafer*) in the Culture
of the Alevi and Bektashi from the Region of Kardzhali**

Rumyana Margaritova

References

Margaritova, Rumiana 2005: Bulgaristan'daki Alevi Müzik Kültürü Araştırmasından Sonuçlar. – In: *Alevi Bektaşî Müzik Kültürü Sempozyumu: Alevi-Bektaşî Müziğinin, Kaynakları Özellikleri ve Günümüzdeki Durumu*. Ankara: Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Genel Merkezi, 85–92.

Margaritova, Rumiana 2014: Saz across the Border: Maintenance of Turkish Traditional Practice in Bulgaria. – In: Elsie Dunin, Liz Mellish, Ivona Opetcheska-Tatarchevska (eds.). *Third Symposium of the ICTM Study Group on Music and Dance in Southeastern Europe*. Skopije, 136–145.

Margaritova, Rumiana, Stephan Balastchev 2008: The Early Saz Education of a Young Alevi (Bektashi) Performer from Bulgaria. – In: Statelova, Rosemary, Angela Rodel, Lozanka Peycheva, Ivanka Vlaeva and Ventsislav Dimov (eds.). *The Human World and Musical Diversity. Proceeding from the Fourth Meeting of the ICTM Study Group “Music and Minorities” in Varna, Bulgaria 2006*. Sofia: Institute of Art Studies, 185–189.

Markoff, Irene 2007: A Cross-Cultural Examination of the Expressive Culture of Turkish-speaking Alevi/Bektashi and Alevi/Babai (Bobai) Communities in the Eastern Rhodope Mountains of Southern Bulgaria: In Search of Origins and Parallels with Turkish Alevis/Bektashis and Tahtacis (paper at the Conference *Music in the World of Islam*, Assilah, 8–13 August, 2007) – <http://www.maisondesculturesdumonde.org/actualite/congres-des-musiques-dans-le-monde-de-lislam> (21.05.2016).

Merriam, Alan 1964: *The Anthropology of Music*. Evanston: Northern University Press.

Алексиев, Божидар 2012: *Седем мюсюлмански светци от България*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ [Aleksiev, Bozhidar 2012: *Sedem myusyulmanski svettsi ot Bulgaria*. Sofia: Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”].

Андреева, Румяна 2001: Две обредни алевийски песни от с. Горна крепост, Кърджалийско. – В: *Перперек. Комплексно изследване на хилядолетен мултирелигиозен център в Източните Родопи*. София: Издание на НБУ, 164–205 [Andreeva, Rumyana 2001: Dve obredni aleviyski pesni ot s. Gorna krepost, Kardzhaliysko. – In: *Perperek. Kompleksno izsledvane na hilyadoleten multireligiozen tsentar v Iztochnite Rodopi*. Sofia: Izдание na NBU, 164–205].

Андреева, Румяна 2005: Вариантност и импровизационност в религиозната музика на алевиите (по материали от с. Горна крепост, Кърджалийско. – В: *Проблеми на българския фолклор*. Т. 10. *Фолклор – идентичност – съвременност*. Ред. колегия Катя Михайлова, Светла Петкова, Наталия Рашкова, Мила Сантова, Йорданка Холевич. София: Академично

издателство „Проф. Марин Дринов“, 395–398 [Andreeva, Romyana 2005: Variantnost i improvizatsionnost v religioznata muzika na aleviite (po materiali ot s. Gorna krepost, Kardzhaliysko. – In: Katya Mihaylova, Svetla Petkova, Natalia Rashkova, Mila Santova, Yordanka Holevich (eds.). *Problemi na bulgarskiya folklor*. Vol. 10. *Folklor – identichnost – savremennost*. Sofia: Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”, 395–398].

Гаврилова, Невена 1993: Животът на представителите на мюсюлманските секти през призмата на тяхната религиозна доктрина. – *Български фолклор*, № 3, 69–79 [Gavrilova, Nevena 1993: Zhivotat na predstavitelite na myusyulmanskite sekty prez prizmata na tyahnata religiozna doktrina. – *Bulgarski folklor*, No. 3, 69–79].

Гаврилова, Невена 1995: Ортодоксални мюсюлмани и християни през погледа на представителите на ислямските хетеродоксни секти. – В: *Представата за „другия“ на Балканите*. Съст. Надя Данова, Весела Димова, Мария Калицин. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 62–67 [Gavrilova, Nevena 1995: Ortodoksalni myusyulmani i hristiyani prez pogleda na predstavitelite na islyamskite heterodokсни sekty. – In: Nadya Danova, Vesela Dimova, Maria Kalitsin (eds.). *Predstavata za “drugiya” na Balkanite*. Sofia: Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”, 62–67].

Граматицова, Невена 1998: Житието на Демир баба и създаването на ръкописи от мюсюлманите от хетеродоксните течения на исляма в Североизточна България (извор за културната и религиозната им история). – В: *Съдбата на мюсюлманските общности на Балканите*. Т. 2. *Мюсюлманската култура по българските земи*. Съст. Росица Градева, Светлана Иванова. София: IMIR, 400–432 [Gramatikova, Nevena 1998: Zhitiето na Demir baba i sazdavането na rakopisi ot myusyulmanite ot heterodoksnite techeniya na islyama v Severoiztochna Bulgaria (izvor na kulturnata i religioznata im istoriya). – In: Rositsa Gradeva, Svetlana Ivanova (eds.). *Sadbata na myusyulmansките obshtnosti na Balkanite*. Vol. 2. *Myusyulmansката kultura po bulgarsките zemi*. Sofia: IMIR, 400–432].

Граматицова, Невена 2001a: Ислямски неортодоксални течения в българските земи. – В: *Съдбата на мюсюлманските общности на Балканите*. Т. 7. *История на мюсюлманската култура по българските земи*. Съст. Росица Градева. София: IMIR, 192–281 [Gramatikova, Nevena 2001a: Islyamski neortodoksalni techeniya v balgarsките zemi. – In: Rositsa Gradeva (ed.). *Sadbata na myusyulmansките obshtnosti na Balkanite*. Vol. 7. *Istoria na myusyulmansката kultura po bulgarsките zemi*. Sofia: IMIR, 192–281].

Граматицова, Невена 2001b: Превратностите на времето и проблемът с идентичността на алиантите в България. – В: *Съдбата на мюсюлманските общности на Балканите*. Т. 8. *Етнология на суфитските ордени – теория и практика*. Съст. Антонина Желязкова, Йорген Нилсен. София: IMIR, 254–318 [Gramatikova, Nevena 2001b: Prevratnostite na vremeto i problemat s identichnostta na alianite v Balgariya. – In: Antonina Zhelyazkova, Yorgen Nielsen (eds.). *Sadbata na myusyulmansките obshtnosti na Balkanite*. Vol. 8. *Etnologia na sufitsките ordeni — teoria i praktika*. Sofia: IMIR, 254–318].

Граматицова, Невена 2011: *Неортодоксалният ислям в българските земи. Минало и съвременност*. София: Издателска къща

„Гутенберг“ [Gramatikova, Nevena 2011: *Neortodoksalniyat islyam v bulgarskite zemi. Minalo i savremennost*. Sofia: Izdatelska kashta “Guttenberg”].

Граматицова, Невена 2015: Култовите центрове на мистицизма като места на книжовност и познание. – В: *Места на всекидневието на Балканите*. Ч. 1. Съст. Венета Янкова. Шумен: Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, 7–43 [Gramatikova, Nevena 2015: *Kultovite tzentrove na mistitzizma kato mesta na knizhovnost i poznanie*. – In: Veneta Yankova (ed.). *Mesta na vsekidneviето na Balkanite*. Vol. 1. Shumen: Universitetsko izdatelstvo „Episkop Konstantin Preslavski“, 7–43].

Граматицова, Невена 2016: Ролята на поетично-музикалната традиция с религиозно-мистичен характер за съхраняването и изявата на алевийско-бекташийската култура в Лудогорието. – В: *Из живота на Европейските провинции на Османската империя през XV-XIX век. Сборник изследвания в памет на проф.д.и.н. Елена Грозданова*. Съст. Стефка Първева, Олга Тодорова. София: ИК „Гутенберг“, 531–591 [Gramatikova, Nevena 2016: *Rolyata na poetichno-muzikalnata traditziya s religiozno-mistichen harakter za sahranyavaneto i izyavata na aleviysko-bektashiyskata kultura v Ludogoriето*. – In: Stefka Parveva, Olga Todorova (eds.). *Iz zhivota na Evropeyskite provintzii na Osmanskata imperiya prez XV-XIX vek. Sbornik izsledvaniya v pamet na prof.d.i.n. Elena Grozdanova*. Sofia: Gutenberg, 531–591].

Захариева, Светлана 1987: *Свирачът във фолклорната култура*. София: Издателство на БАН [Zaharieva, Sveltana 1987: *Svirachat vav folklornata kultura*. Sofia: Izdatelstvo na BAN].

Маргаритова, Румяна 2010: Етнокултурното многообразие в музикалните прояви на един религиозен празник в Източните Родопи. – В: *Изкуство и контекст. Пета младежка научна конференция*. Съст. Руслан Стойчев, Мариана Колева. София: Институт за изследване на изкуствата, БАН, 207–218 [Margaritova, Rумыana 2010: *Etnokulturnoto mnogoobrazie v muzikalnite proyavi na edin religiozen praznik v Iztochnite Rodopi*. – In: Ruslan Stoychev, Mariana Koleva (eds.). *Izkustvo i kontekst. Peta mladezhka nauchna konferentsia*. Sofia: Institut za izsledvane na izkustvata, BAN, 207–218].

Маргаритова, Румяна 2013: Саз, България, тамбура или за разграничаването на кордофонните „дрънкови“ музикални инструменти на територията на България. – *Български фолклор*, № 3, 249–361 [Margaritova, Rумыana 2013: *Saz, bulgariya, tambura ili za razgranichavaneto na kordofonnite “drankovi” muzikalni instrumenti na teritoriyata na Bulgaria*. – *Bulgarski folklor*, No. 3, 249–361].

Маргаритова, Румяна 2015: *Музикално-фолклорни практики в мултиетническа среда*. Дисертация. Институт за изследване на изкуствата, БАН [Margaritova, Rумыana 2015: *Muzikalno-folklorni praktiki v multietnicheska sreda*. Dissertation. Insitut za izsledvane na izkustvata, BAN].

Миков, Любомир 1992: Култът към огъня у алианите от Североизточна България. – *Български фолклор*, № 2, 13–25 [Mikov, Lyubomir 1992: *Kultat kam oganya u alianite ot Severoiztochna Balgariya*. – *Bulgarski folklor*, No. 2, 13–25].

Миков, Любомир 1998: Ритуалното пиене на алкохол при алевиите в България. – *Български фолклор*, № 3, 28–36 [Mikov, Lyubomir 1998: Ritualното piene na alkohol pri aleviite v Bulgaria. – *Bulgarski folklor*, No. 3, 28–36].

Миков, Любомир 2005а: *Изкуството на хетеродоксните мюсюлмани в България (XVI–XX век). Бекташи и къзълбаши/алеви*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ [Mikov, Lyubomir 2005a: *Izkustvoto na heterodoksnite myusyulmani v Bulgaria (XVI–XX vek. Bektashi i kazalbashi/alevii*. Sofia: Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”].

Миков, Любомир 2005б: Ритуали за побратимяване при хетеродоксните мюсюлмани в България. – В: *Проблеми на българския фолклор*. Т. 10. *Фолклор – идентичност – съвременност*. Ред. колегия Катя Михайлова, Светла Петкова, Наталия Рашкова, Мила Сантова, Йорданка Холевич. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 376–383 [Mikov, Lyubomir. 2005b: Rituali za pobratimyavane pri heterodoksnite myusyulmani v Bulgaria. – In: Katya Mihaylova, Svetla Petkova, Natalia Rashkova, Mila Santova, Yordanka Hlevich (eds.). *Problemi na bulgarskiya folklor*. Vol. 10. *Folklor – identichnost – savremennost*. Sofia: Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”, 376–383].

Миков, Любомир 2008: За институцията *джем/гьол* и церемонията *айин-и джем* при хетеродоксните мюсюлмани в България. – В: *В света на човека*. Т. 1. Съст. Джени Маджаров, Красимир Стоилов. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 21–48 [Mikov, Lyubomir 2008: *Za institutsiyata dzhem/gyol i tseremoniyata ayin-i dzhem pri heterodoksnite myusyulmani v Balgariya*. – In: Dzheni Madzharov, Krasimir Stoilov (eds.). *V sveta na choveka*. Vol. 1. Sofia: Universitetsko izdatelstvo “Sv. Kliment Ohridski”, 21–48].

Рачева, Искра, Анна Илиева, Светлана Захариева 1998: *История на българската музикална култура*. Т. 1. *Фолклорът*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ [Racheva, Iskra, Anna Ilieva, Svetlana Zaharieva 1998: *Istoria na bulgarskata muzikalna kultura*. Vol. 1. *Folklorat*. Sofia: Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”].

Rumiana Margaritova
Institute of Art Studies
Bulgarian Academy of Sciences
21 Krakra St.
1504 Sofia, BULGARIA
rumiana_margaritova@yahoo.com